

Perusopetuksen vuosiviikkotuntien lisääminen, tuntijakoasetuksen ja perusopetusasetuksen muutokset 1.8.2025 alkaen

Koulutuslautakunta 24.09.2024 § 87
548/12.00.01.00/2024

Tiivistelmä: Perusopetuksen tuntijakoon tulee valtakunnallisesti 1.8.2025 lisätunteja. Samalla perusopetusasetusta on muutettu niin, että joidenkin vuosiluokkien opetuksen keskimääräisiä vähimmäisviikkotuntimääriä on nostettu. Vuosiviikkotuntien tarkemmasta kohdentamisesta päätetään paikallisesti. Koulutuslautakunnalle esitetään Paimion perusopetuksen tuntijaon kasvattamista yhdellä vuosiviikkotunnilla 230 tuntiin 1.8.2025 alkaen.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

sivistysjohtaja Jyrki Lumainen, p. 02 474 5311

Petteri Orpon hallitus on hallitusohjelmassaan päättänyt kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää laajentamatta opetussuunnitelmaa. Lisäyksellä tavoitellaan lisätunteja erityisesti alakouluun luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen.

Valtioneuvoston päätöksen (30.5.2024) mukaisesti perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijakoa (422/2012) koskevaa asetusta on muutettu. Ns. tuntijakoasetuksen muutoksella (286/2024) vuosiluokilla 1.-2. äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen ja matematiikan opetusta lisättiin kumpaakin yhdellä vuosiviikkotunnilla. Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta opetetaan vuosiluokilla 1.-2. yhteensä 15 vuosiviikkotuntia ja matematiikkaa yhteensä seitsemän vuosiviikkotuntia. Lisäksi vuosiluokille 3.-6. lisättiin yksi vuosiviikkotunti äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta, jolloin opetuksen määrä vuosiluokilla 3.-6. on yhteensä 19.

Em. lisätuntien lisäksi on muutettu perusopetusasetusta (287/2024) niin, että opetuksen keskimääräisiä vähimmäistuntimääriä työviikossa nostettiin. Perusopetusta on 1.8.2025 alkaen annettava vuosiluokilla 1. ja 2. keskimäärin vähintään 21 tuntia ja 3. vuosiluokalla keskimäärin vähintään 23 tuntia työviikossa.

Vuosiviikkotuntien tarkemmasta kohdentamisesta päätetään paikallisesti. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen. Koska tuntijakoa koskeva ratkaisu vaikuttaa annettavan opetuksen määrään, sillä on vaikutuksensa myös perusopetuksen henkilöstökuluihin ja mahdollisesti myös välillisiä kustannusvaikutuksia koulukuljetuksiin. Tästä johtuen tuntijakomuutoksesta on syytä päättää ennen talousarvioesityksen antamista vuodelle 2025. Tuntilisäyksistä johtuvat tarvittavat siirtymäsäännökset on avattu oheismateriaalina olevassa OPH:n ja Kuntaliiton yhteisessä kirjeessä 23.8.2024, jossa tiedotetaan vuosiviikkotuntien lisäämisen toimeenpanosta.

Perusopetuksen minimituntimäärän kasvattamisesta johtuvat pysyvät lisäkustannukset korvataan kunnille osana kuntien peruspalveluiden valtionosuutta.

Paimiossa perusopetuksen tuntijaosta on päätetty edellisen kerran 19.12.2023 § 99, jolloin on tehty lisäys B1-kielen (ruotsi) opetustuntimäärään yläkoulussa. Tuon päätöksen myötä 1.8.2024 alkaen on noudatettu 229 vuosiviikkotunnin (vvt) tuntijakoa. Tuntijaossa on ollut jo aiemmin kaksi ylimääräistä viikkotuntia matematiikassa vuosiluokilla 1-2, yksi ylimääräinen viikkotunti ympäristöopissa vuosiluokilla 3-6 sekä yksi ylimääräinen viikkotunti valinnaisissa aineissa vuosiluokilla 7-9.

1.8.2025 alkaen perusopetuksen valtakunnallinen minimi on 228 vvt. Jos kaupunki haluaisi toteuttaa perusopetuksen talouden tasapainottamisen tarpeen perusteella pienimmällä mahdollisella vuosiviikkotuntimäärällä, nyt päätettävät kolme lisätuntia voidaan sisällyttää paikalliseen tuntijakoon kasvattamatta kokonaisvuosiviikkotuntimäärää.

Koska perusopetusasetuksessa on 3. vuosiluokan vähimmäistuntimäärää nostettu 23 tuntiin, valtakunnallinen minimituntijako on toteutettavissa kuitenkin vain silloin, jos valinnaisista aineista (yhteensä 9 vvt) kolme tuntia sijoitetaan vuosiluokille 3-6. Ja jos tämä tehtäisiin, se rikkoisi Vistan koulun valinnaisainetarjonnan vuosiluokilta 8-9, joilla vuosiluokilla kummallakin on valinnaisaineita 4 vvt. Ratkaisu valinnaisaineiden tuntimäärän vähentämisestä kaventaisi mahdollisuuksia valita oppilaiden haluamia valinnaisaineita, joissa mm. kotitalous on ollut suosittu aine, mutta koulun kotitalousluokkien ja -opettajien lukumäärä rajoittaisi sitä, kuinka monelle oppilaalle mahdollisuus kotitalouden valinnaisaineeseen voitaisiin edes tarjota.

Asiaa on harkittu perusopetuksen johtoryhmässä eri näkökulmiasta, ja on yksimielisesti todettu kokonaisuuden kannalta järkevimmäksi ja oppilaiden edun mukaiseksi, että alakoulun lisätuntien lisäämisellä ei rikottaisi toimivaa valinnaisainekokonaisuutta vuosiluokilta 8–9. Jos tämä tehtäisiin, seurauksena olisi valinnaisainetarjonnan lisäys alakoulun vuosiluokille 3-6 yhdellä vuosiviikkotunnilla.

Kustannusvaikutus yhden vuosiviikkotunnin lisäyksestä nykyiseen tuntijakoon on arvioitu olevan noin 12 500 €. Koska valtio on kohdentamassa lisärahoitusta peruspalveluiden valtionosuuksiin kolmen vuosiviikkotunnin lisäyksestä valtakunnallisesti, tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että em. lisäkustannus on pienempi kuin kaupungin valtionosuuksiin tuleva korotus tuntijakomuutoksesta johtuen.

Oheismateriaalina on taulukot, joista käy ilmi

- valtakunnallinen tuntijakominimi (228 vvt) 1.8.2025 alkaen
- Paimion nykyinen tuntijako 1.8.2024 alkaen, jota on muutettava
- ehdotus tuntijaoksi Paimiossa 1.8.2025 alkaen (230 vvt)
- vaihtoehtoinen esimerkki, miten minimituntijako (228 vvt) olisi mahdollista toteuttaa

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus: Koulutuslautakunta päättää, että Paimion perusopetuksessa noudatetaan 1.8.2025 alkaen 230 vuosiviikkotunnin tuntijakoa liitteen mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.